

דעם וואס מעשי' בחוץ וועט אזא זלזל נישט ארויסקומען כפשוט הענין, ווייל מ'וועט איר מלכתחילה נישט פארגלייכן מיט קדשי מזבח.

יש להאריך בזה, אבער מצד השעה זאגט מען נאר די נקודת הביאור, ותן לחכם ויחכם עוד, און דער וואס האט א בעסערן תירוץ איז "תבוא עליו ברכה".

לז. נאך אן ענין תמוה איז פאראן אין היינטיקן שיעור רמב"ם - בסוף פ"ג:

דער רמב"ם שרייבט דארט "ותשע פרות אדומות נעשו משנצטו במצוה זו עד שחרב הבית בשני', ראשונה עשה משה רבינו, שני' עשה עזרא, ושבע מעזרא עד חורבן הבית, והעשירית יעשה המלך המשיח מהרה יגלה אמן כן יהי רצון".

וואס לכאורה איז נישט מובן די שייכות פון דעם ענין צו א ספר "הלכות הלכות": למאי נפק"מ וויפל פרות האט מען געמאכט, און אז די פרה העשירית וועט מאכן משיח.

איז בנוגע צו כללות הענין קען מען זאגן (בדוחק אדער בהרחבה), אז וויבאלד דער רמב"ם בספרו רעדט אויך וועגן די הלכות וואס וועלן זיין לימות המשיח, וויל ער דא ברענגען אז משיח וועט מאכן א פרה אדומה, און אז ער' ברענגט שוין דאס - איז ער שוין מוסיף דעם גאנצן מדרש מתחלתו, וועגן די אלע עשר פרות וכו', צו מסביר זיין די השתלשלות הענינים - אבער ווי פאסט דא דער לשון "מהרה יגלה"?

איז אויך דאס קען מען מיישב זיין בדוחק - ווארום ס'איז א דין אין הלכות¹⁸¹ מלכים ומלחמותיהם ומלך המשיח¹⁸² אז עס דארף זיין דער "מחכה לביאתו" ("אחכה לו בכל יום שיבוא"¹⁸³), דעריבער איז דער רמב"ם מוסיף "מהרה יגלה".

עס בלייבט אבער נישט מובן וואס ער איז מוסיף "אמן כן יהי רצון"? דאס איז נישט קיין ענין של הלכה, נאר אן ענין של תפלה, איז ווי באלאנגט עס דא?!

- בשלמא אויב דער רמב"ם וואלט עס געבראכט אין הלכות משיח (בסוף הל' מלכים ומלחמותיהם), וואלט מען געקענט זאגן בדוחק, אז דארט איז נוגע צו זאגן אז עס דארף זיין אויך א תפלה

181) כ"ה בדפוס ויניציאה רפד. שי. 182) פי"א ה"א. 183) נוסח אני מאמין (ע"פ חבקוק ב, ג).

בוה; אבער וואס איז דאס נוגע אין הלכות פרה אדומה?!

לח. נאר דערפון האט מען א הוראה בנוגע דעם אופן ווי עס דארף זיין "מחכה לביאתו":

בשעת א איד דערמאנט משיח'ן, אפילו אין "הלכות הלכות", דארף ער אלע מאל מוסיף זיין אז "מהרה יגלה אמן כן יהי רצון"!

עס האט ניט קיין שייכות מיוחדת צו פרה אדומה בפרט, נאר דאס האט א שייכות צו "מהרה יגלה", אז וויבאלד מ'דערמאנט משיח'ן, אפילו בדרך אגב אין הלכות פרה אדומה (ווי מ'געפינט כמה הלכות וואס דער רמב"ם ברענגט בדרך אגב אויך שלא במקומם, מער ווי איין מאל) - דארף מען גלייך מוסיף זיין "אמן כן יהי רצון"!¹⁸⁴

דערפאר האט דער רמב"ם ניט געקענט ווארטן ביז ער וועט קומען לסיום ספרו וואו ער רעדט וועגן הלכות משיח (וואס דאס האט גענומען צען יאר, כידוע אז כתיבת ספר הרמב"ם האט געדויערט "כמו עשר שנים" 185), ווארום "אני מאמין כו' בביאת המשיח כו' אחכה לו בכל יום שיבוא", איז ער גלייך מוסיף "אמן כן יהי רצון".

וואס דאס איז די הוראה בפועל פון דעם ספר "הלכות הלכות" - אז בשעת א איד רעדט וועגן משיח'ן, אז משיח וועט עפעס טאן, דארף ער גלייך מוסיף זיין אז "מהרה יגלה", און אויך א תפלה ותקוה - "לשועתך קוינו כל היום" 186 - "אמן כן יהי רצון"!

לט. אז מ'דערמאנט שוין וועגן משיח'ן איז כאן המקום להזכיר נאך אן ענין* 186:

העירני חכם אחד (ווי דער לשון בכמה ספרים), פון דברי החיד"א בספרו מדבר קדמות אות ק' ערך קיווי (האָפּענונג), וואו ער ברענגט דעם פירוש הברכה "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח וקרנו תרום בישועתך כי לישועתך קוינו כל היום", "דאומרו כי לישועתך אינו מובן, מה נתינת טעם היא?" און איז מפרש אז "וכי תימא שאין לנו זכות מ"מ תצמיח כי לישועתך קוינו, ויש לנו הקיווי, ובשכר הקיווי כדאי שתגאלנו".

האט מען דא א ראי' ניצחת צו די וואס פרעגן - פון וואנען ווייס מען אז מ'דארף בעטן ביאת המשיח בכל יום, און וואס וועט

184) לשלימות הענין - ראה לקמן ע' 680 ואילך. 185) קובץ תשובות הרמב"ם (לפסיא) סמ"ס. 186) בתפלת העמידה. * 186) ראה גם לעיל ס"ע 157 ואילך.